

Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili – Aseiad Effaith Integredig

Bwriedir i'r aseiad effaith integredig hwn helpu'r Cyngor i wneud penderfyniadau effeithiol ar sail gwybodaeth, gan sicrhau cydymffurfiaeth ag amrywiaeth o ddeddfwriaeth berthnasol, gan gynnwys:

- Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011
- Y Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol – Adrannau 1 i 3 o Ddeddf Cydraddoldeb
- Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011
- Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015
- Ymgynghori Statudol yn erbyn Athrawiaeth Disgwyliad Dilys ac Egwyddorion Gunning

NODER: Dim ond os bydd cynigion yn rhai strategol eu natur neu wrth adolygu penderfyniadau strategol blaenorol y mae angen llenwi Adran 3 *Y Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol*. Gweler tudalen 6 o Ganllawiau Llywodraeth Cymru [Y Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol](#).

NODER: Disodlwch unrhyw **destun llwyd**, mae yno i'ch arwain. Sicrhewch fod lliw'r ffont yn cael ei drosi i ddu am resymau hygrychedd.

1. Manylion y Cynnig

Swyddog Arweiniol	Pennaeth Gwasanaeth	Maes Gwasanaeth ac Adran	Dyddiad
Anwen Cullinane / Kath Peters	Sue Richards	Polisi a Gwella Busnes – Cydraddoldeb a'r Gymraeg	10/01/2024

Beth yw'r cynnig sy'n cael ei asesu? Rhwch fanylion cryno am y cynnig a dolen i unrhyw adroddiad neu ddogfennau perthnasol.

Gostyngiad o 20% i Gyllideb Hyfforddiant Cydraddoldeb a'r Gymraeg. Mae hyn yn cyfateb i £3647 yn llai i'w wario ar gyrsiau hyfforddi staff.

Mae'n ofyniad statudol i'r Cyngor ddarparu hyfforddiant cydraddoldeb a'r Gymraeg i staff yn unol â Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011 a Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011.

Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011

- Hyfforddiant Staff – hybu gwybodaeth a dealltwriaeth o Ddeddf Cydraddoldeb 2010, Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus a'r dyletswyddau penodol yng Nghymru. Defnyddio gweithdrefnau asesu perfformiad i nodi a mynd i'r afael ag anghenion hyfforddi staff

Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011

- **Safon y Gymraeg 128 -**

Rhaid ichi ddarparu hyfforddiant yn Gymraeg yn y meysydd a ganlyn, os byddwch yn darparu hyfforddiant o'r fath yn Saesneg –

- (a) recriwtio a chyfweld;
- (b) rheoli perfformiad;
- (c) gweithdrefnau cwyno a disgyblu;
- (ch) sefydlu;
- (d) delio â'r cyhoedd; a
- (dd) iechyd a diogelwch.

- **Safon Iaith Gymraeg 129 –**

Rhaid ichi ddarparu hyfforddiant (yn Gymraeg) ar ddefnyddio'r Gymraeg yn effeithiol mewn –

- (a) cyfarfodydd;
- (b) cyfweiliadau; a
- (c) gweithdrefnau cwyno a disgyblu.

- **Safon Iaith Gymraeg 130 –**

Rhaid i chi ddarparu cyfleoedd yn ystod oriau gwaith -

- (a) i'ch cyflogeion gael gwersi Cymraeg sylfaenol, a
- (b) i gyflogeion sy'n rheoli eraill gael hyfforddiant ar ddefnyddio'r Gymraeg yn eu rôl fel rheolwyr.

- **Safon Iaith Gymraeg 131 –**

Rhaid ichi ddarparu cyfleoedd i gyflogeion sydd wedi cwblhau hyfforddiant Cymraeg sylfaenol i gael hyfforddiant pellach yn rhad ac am ddim, i ddatblygu eu sgiliau iaith.

- **Safon Iaith Gymraeg 132 –**

Rhaid i chi ddarparu cyrsiau hyfforddi fel y gall eich gweithwyr ddatblygu -

- (a) ymwybyddiaeth o'r Gymraeg (gan gynnwys ymwybyddiaeth o'i hanes a'i rôl yn niwylliant Cymru);
- (b) dealltwriaeth o'r ddyletswydd i weithredu'n unol â safonau'r Gymraeg;
- (c) dealltwriaeth o sut y gellir defnyddio'r Gymraeg yn y gweithle.

Mae'r gyllideb hyfforddi hon hefyd yn cael ei defnyddio i ddarparu hyfforddiant cydraddoldeb a'r Gymraeg wedi'i deilwra sy'n ofynnol gan feysydd gwasanaeth yn dilyn cwyn neu i fynd i'r afael ag angen gwasanaeth.

Defnyddir y Gyllideb Hyfforddiant Cydraddoldeb a'r Gymraeg hefyd i ariannu Hyfforddiant Iaith Arwyddion Prydain i staff ddysgu sgiliau IAP i'n galluogi i ddarparu gwasanaethau i'r Gymuned Fyddar.

Y llynedd (2022-2023) talodd y gyllideb hon am gyrsiau Hygyrchedd a Hyfforddiant Hawdd ei Ddeall i staff yn dilyn sefydlu Rheoliadau Hygyrchedd Cyrff Sector Cyhoeddus (Gwefannau a Chymwysiadau Symudol) (Rhif 2) 2018 (y 'rheoliadau hygyrchedd').

Yn y 3 blynedd diwethaf nid ydym wedi gwario'r dyraniad llawn o'r gyllideb hyfforddi, er bod llai na £1000 ar ôl ar gyfer 2022-2023.

2. Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011 (*Mae Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor roi "sylw dyledus" i'r angen i ddileu gwahaniaethu anghyfreithlon, aflonyddu ac erledigaeth; hyrwyddo cyfle cyfartal rhwng grwpiau gwahanol; a meithrin cydberthnasau da rhwng grwpiau gwahanol*). Noder y gall fod gan unigolyn fwy nag un nodwedd gwarchoddedig.

<u>Nodweddion Gwarchoddedig</u>	A fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar y nodweddion gwarchoddedig a sut?	Os bydd yn cael unrhyw effeithiau negyddol, sut y caiff y rhain eu lliniaru?	Pa dystiolaeth a ddefnyddiwyd i ategu'r farn hon?
Oedran (<i>pobl o bob oedran</i>)	Negyddol – bydd gostyngiad yn y gyllideb hyfforddi yn arwain at lai o arian i ddarparu hyfforddiant i uwchsgilio staff ar faterion cydraddoldeb. Mae llai o sgiliau a gwybodaeth am ofynion cydraddoldeb yn gadael y Cyngor yn agored i heriau cyfreithiol ac ariannol	Bydd llai o hyfforddiant yn cael ei ddarparu gyda llai o arian hyfforddi ar gael. Bydd yn rhaid i ni flaenoriaethu'r hyfforddiant y mae'n rhaid i ni ei ddarparu yn unol â deddfwriaeth a chanolbwyntio'r hyfforddiant hwnnw i staff rheng flaen yn y lle cyntaf.	Defnydd blaenorol o'r gyllideb.
Anabledd (<i>pobl ag anableddau/ cyflyrau hirdymor</i>)	Gweler uchod.	Gweler uchod.	Gweler uchod.
Ailbennu Rhywedd (<i>pobl y mae eu hunaniaeth neu eu rhywedd yn wahanol i'r rhyw a bennwyd iddynt ar adeg eu geni</i>)	Gweler uchod.	Gweler uchod.	Gweler uchod.
Priodas neu Bartneriaeth Sifil (<i>pobl sy'n briod neu sydd mewn partneriaeth sifil</i>)	Gweler uchod.	Gweler uchod.	Gweler uchod.

<u>Nodweddion Gwarchoddedig</u>	A fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar y nodweddion gwarchoddedig a sut?	Os bydd yn cael unrhyw effeithiau negyddol, sut y caiff y rhain eu lliniaru?	Pa dystiolaeth a ddefnyddiwyd i ategu'r farn hon?
Beichiogrwydd a Mamolaeth (<i>menywod sy'n feichiog a/neu sydd ar absenoldeb mamolaeth</i>)	Gweler uchod.	Gweler uchod.	Gweler uchod.
Hil (<i>pobl o gymunedau Duon, Asiaidd a lleiafrifoedd ethnig ac o wahanol gefndiroedd hiliol</i>)	Gweler uchod.	Gweler uchod.	Gweler uchod.
Crefydd neu Gred (<i>pobl â chrefyddau a chredoau gwahanol, gan gynnwys pobl heb unrhyw gredoau</i>)	Gweler uchod.	Gweler uchod.	Gweler uchod.
Rhyw (<i>menywod a dynion, merched a bechgyn a'r rhai sy'n pennu eu rhywedd eu hunain</i>)	Gweler uchod.	Gweler uchod.	Gweler uchod.
Cyfeiriadedd Rhywiol (<i>lesbiaidd, hoyw, deurywiol, heterorywiol, arall</i>)	Gweler uchod.	Gweler uchod.	Gweler uchod.

3. Y Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol (Penderfyniadau Strategol yn Unig)

(Mae'r Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol yn rhoi cyfle i ni wneud pethau yn wahanol a sicrhau bod mynd i'r afael ag anghydraddoldeb yn wirioneddol wrth wraidd prosesau gwneud penderfyniadau allweddol. Mae anfantais economaidd-gymdeithasol yn golygu byw ar incwm isel o gymharu ag eraill yng Nghymru, heb fawr ddim cyfoeth cronedig, os o gwbl, sy'n arwain at fwy o amddifadedd materol, gan gyfyngu ar y gallu i gael nwyddau a gwasanaethau sylfaenol)

Ystyriwch y grwpiau ychwanegol hyn sy'n agored i niwed a'r effaith y gallai eich cynnig ei chael arnynt:

- Rhieni sengl a theuluoedd sy'n agored i niwed
- Pobl â lefel isel o lythrennedd/rhifedd
- Pensiynwyr
- Plant sy'n derbyn gofal
- Pobl ddiartref
- Gofalwyr
- Cymuned y Lluoedd Arfog
- Myfyrwyr
- Aelwydydd ag un oedolyn
- Pobl sy'n camddefnyddio sylweddau
- Pobl sydd â phrofiad o'r system loches
- Pobl o bob oedran sy'n gadael lleoliad gofal
- Pobl sy'n byw yn yr ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru (MALIC)
- Pobl sy'n rhan o'r system cyfiawnder troseddol

<u>Anfantais Economaidd-gymdeithasol</u>	A fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar y canlynol a sut?	Os bydd yn cael unrhyw effeithiau negyddol, sut y caiff y rhain eu lliniaru?	Pa dystiolaeth a ddefnyddiwyd i ategu'r farn hon?
Incwm Isel / Tlodi Incwm (<i>methu fforddio gwneud taliadau rheolaidd megis biliau, bwyd, dillad, trafndiaeth ac ati</i>)	Amherthnasol – er bod rhywfaint o'r hyfforddiant a ddarperir yn ymdrin â materion economaidd-gymdeithasol.	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
Fawr ddim Cyfoeth a/neu Ddim Cyfoeth (<i>digon o arian i dalu costau byw sylfaenol a biliau ond nid oes gennych unrhyw gynilion i ddelio â gwariannau annisgwyl nac unrhyw ddarpariaethau ar gyfer y dyfodol</i>)	Gweler uchod.	Gweler uchod.	Gweler uchod.

<u>Anfantais Economaidd-gymdeithasol</u>	A fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar y canlynol a sut?	Os bydd yn cael unrhyw effeithiau negyddol, sut y caiff y rhain eu lliniaru?	Pa dystiolaeth a ddefnyddiwyd i ategu'r farn hon?
Amddifadedd Materol (<i>methu cael nwyddau na gwasanaethau sylfaenol h.y. cynhyrchion ariannol megis yswiriant bywyd, atgyweirio nwyddau trydanol wedi torri neu brynu rhai newydd, cartref cynnes, hobiau ac ati</i>)	Gweler uchod.	Gweler uchod.	Gweler uchod.
Amddifadedd Ardal (<i>Ile mae rhywun yn byw (ardaloedd gwledig), Ile mae rhywun yn gweithio (hygyrchedd trafnidiaeth gyhoeddus). Effaith ar yr amgylchedd?</i>)	Gweler uchod.	Gweler uchod.	Gweler uchod.
Cefndir Economaidd-gymdeithasol (<i>dosbarth cymdeithasol h.y. addysg, cyflogaeth ac incwm rhieni</i>)	Gweler uchod.	Gweler uchod.	Gweler uchod.
Anfantais Economaidd-gymdeithasol (<i>Pa effaith gronnol a gaiff y cynnig ar bobl neu grwpiau oherwydd eu nodwedd warchoddedig/ nodweddion gwarchoddedig neu'r ffaith eu bod yn agored i niwed neu am eu bod eisoes o dan anfantais</i>)	Gweler uchod.	Gweler uchod.	Gweler uchod.

4. Cynllun Corfforaethol – Amcanion Llesiant y Cyngor

(Sut y bydd eich cynnig yn cyflawni unrhyw rai/pob un o Amcanion Llesiant y Cyngor? Sydd, yn eu tro, yn helpu i gyflawni nodau llesiant cenedlaethol Cymru fel y'u nodir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015. A fydd yn cael unrhyw effeithiau (cadarnhaol, negyddol neu niwtral)? Os bydd yn cael effeithiau negyddol, sut mae'r rhain wedi'u lliniaru?) [Cynllun Corfforaethol](#)

Amcan 1 - Galluogi ein Plant i Lwyddo mewn Addysg	Ddim yn berthnasol
Amcan 2 - Galluogi ein Preswylwyr i Ffynnu	Mae uwchsgilio staff am gydraddoldeb a materion yn ymwneud â'r Gymraeg yn sicrhau ein bod yn darparu gwasanaethau mewn ffordd gynhwysol a hygyrch.
Amcan 3 - Galluogi ein Cymunedau i Ffynnu	Ddim yn berthnasol
Amcan 4 - Galluogi ein Heconomi i Dyfu	Ddim yn berthnasol
Amcan 5 - Galluogi ein Hamgylchedd i fod yn Wyrddach	Ddim yn berthnasol

4a. Cysylltiadau â Pholisïau perthnasol eraill y Cyngor

(Sut y bydd eich cynnig yn cyflawni unrhyw bolisiau perthnasol eraill sydd gan y Cyngor?)

Cynllun Corfforaethol 2023-2028

[Cynllun Cydraddoldeb Strategol 2020-2024](#)

[Workforce Development Strategy 2021-2024 \(Saesneg yn unig. Dogfen mewnol\)](#)

[Stategaeth y Gymraeg Pum Mlynedd 2022-2027](#)

5. Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 – Y Pum Ffordd o Weithio

(Gelwir hefyd yn egwyddorion datblygu cynaliadwy. Mae'r Ddeddf yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor ystyried sut y bydd unrhyw gynnig yn gwella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol Cymru gan ddefnyddio'r pum ffordd o weithio fel llinell sylfaen)

<u>Y Pum Ffordd o Weithio</u>	Sut rydych wedi defnyddio'r Egwyddorion Datblygu Cynaliadwy wrth lunio'r cynnig?
<p>Hirdymor</p> 	<p>Bydd gostyngiad yn y gyllideb cydraddoldeb a hyfforddiant iaith Gymraeg yn arwain at lai o hyfforddiant i uwchsgilio staff am faterion yn ymwneud â chydaddoldeb a'r Gymraeg. Yn y tymor hir, gallai hyn gael effaith andwyol ar sut mae'r Cyngor yn darparu gwasanaethau cynhwysol a hygyrch. Er mwyn rheoli'r gostyngiad yn y gyllideb, byddwn yn blaenoriaethu hyfforddiant i staff rheng flaen yn y lle cyntaf ac yn darparu cyrsiau hyfforddi ar yr hyn a ystyrir yn ofyniad sylfaenol, yn unol â'r ddeddfwriaeth berthnasol a grybwyllir yn Adran 2 a'r polisiau a restrir yn Adran 4a.</p>
<p>Atal</p> 	<p>Byddwn yn edrych ar ffyrdd cost-effeithiol o ddarparu'r hyfforddiant gofynnol sy'n ofynnol yn unol â'r ddeddfwriaeth berthnasol. Fodd bynnag, bydd hyfforddiant yn cael ei flaenoriaethu i staff rheng flaen yn y lle cyntaf.</p>
<p>Integreiddio</p> 	<p>Byddwn yn edrych ar ffyrdd cost-effeithiol o ddarparu'r hyfforddiant gofynnol sy'n ofynnol yn unol â'r ddeddfwriaeth berthnasol. Fodd bynnag, bydd hyfforddiant yn cael ei flaenoriaethu i staff rheng flaen yn y lle cyntaf.</p>
<p>Cydweithio</p> 	<p>Byddwn yn edrych ar ffyrdd cost-effeithiol o ddarparu'r hyfforddiant gofynnol sy'n ofynnol yn unol â'r ddeddfwriaeth berthnasol. Fodd bynnag, bydd hyfforddiant yn cael ei flaenoriaethu i staff rheng flaen yn y lle cyntaf.</p>
<p>Cynnwys</p> 	<p>Byddwn yn edrych ar ffyrdd cost-effeithiol o ddarparu'r hyfforddiant gofynnol sy'n ofynnol yn unol â'r ddeddfwriaeth berthnasol. Fodd bynnag, bydd hyfforddiant yn cael ei flaenoriaethu i staff rheng flaen yn y lle cyntaf.</p>

6. Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

<u>Nodau Llesiant</u>	A yw'r cynnig yn sicrhau ein bod yn gwneud y cyfraniad mwyaf posibl at y Nodau Llesiant a sut?
<p>Cymru lewyrchus <i>Cymdeithas arloesol, gynhyrchiol, carbon isel sy'n cydnabod y terfynau sydd ar yr amgylchedd byd-eang ac sydd, o ganlyniad, yn defnyddio adnoddau mewn modd effeithlon a chymesur (gan gynnwys gweithredu ar newid yn yr hinsawdd); ac sy'n datblygu poblogaeth fedrus ac addysgedig mewn economi sy'n cynhyrchu cyfoeth ac yn cynnig cyfleoedd cyflogaeth, gan ganiatáu i bobl fanteisio ar y cyfoeth a gynhyrchir drwy gael gafael ar waith addas</i></p>	<p>Lle bo modd, rydym yn defnyddio darparwyr hyfforddiant lleol i sicrhau bod yr arian y mae'r Cyngor yn ei wario ar hyfforddiant yn cael ei gadw yn yr economi leol cyn belled ag y bo modd.</p>
<p>Cymru gydnerth <i>Cenedl sy'n cynnal ac yn gwella amgylchedd naturiol bioamrywiol gydag ecosystemau iach gweithredol sy'n cynnal cydnerthedd cymdeithasol, economaidd ac ecolegol ynghyd â'r gallu i addasu i newid (ar gyfer newid yn yr hinsawdd)</i></p>	<p>Ddim yn berthnasol</p>
<p>Cymru iachach <i>Cymdeithas lle mae llesiant corfforol a meddyliol pobl cystal â phosibl a lle deallir dewisiadau ac ymddygiadau sydd o fudd i iechyd yn y dyfodol</i></p>	<p>Ddim yn berthnasol</p>
<p>Cymru sy'n fwy cyfartal <i>Cymdeithas sy'n galluogi pobl i gyflawni eu potensial ni waeth beth fo'u cefndir neu eu hamgylchiadau (gan gynnwys eu cefndir a'u hamgylchiadau cymdeithasol-economaidd)</i></p>	<p>Mae'n anochel y bydd llai o hyfforddiant yn cael ei ddarparu gyda llai o arian hyfforddi ar gael. Byddai'n rhaid inni edrych a blaenoriaethu'r hyfforddiant y mae'n rhaid inni ei ddarparu yn unol â deddfwriaeth a chanolbwyntio'r hyfforddiant hwnnw i staff rheng flaen yn y lle cyntaf.</p>

<p><u>Nodau Llesiant</u></p>	<p>A yw'r cynnig yn sicrhau ein bod yn gwneud y cyfraniad mwyaf posibl at y Nodau Llesiant a sut?</p>
<p>Cymru o gymunedau cydlynus <i>Cymunedau deniadol, hyfyw, diogel sydd â chysylltiadau da</i></p>	<p>Mae'n anochel y bydd llai o hyfforddiant yn cael ei ddarparu gyda llai o arian hyfforddi ar gael. Byddai'n rhaid inni edrych a blaenoriaethu'r hyfforddiant y mae'n rhaid inni ei ddarparu yn unol â deddfwriaeth a chanolbwyntio'r hyfforddiant hwnnw i staff rheng flaen yn y lle cyntaf.</p>
<p>Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu <i>Cymdeithas sy'n hyrwyddo ac yn gwarchod diwylliant, treftadaeth a'r Gymraeg ac sy'n annog pobl i gyfranogi yn y celfyddydau, a chwaraeon a gweithgareddau hamdden</i></p>	<p>Mae'n anochel y bydd llai o hyfforddiant yn cael ei ddarparu gyda llai o arian hyfforddi ar gael. Byddai'n rhaid inni edrych a blaenoriaethu'r hyfforddiant y mae'n rhaid inni ei ddarparu yn unol â deddfwriaeth a chanolbwyntio'r hyfforddiant hwnnw i staff rheng flaen yn y lle cyntaf.</p>
<p>Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang <i>Cenedl sydd, wrth iddi wneud unrhyw beth i wella llesiant economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a diwylliannol Cymru, yn ystyried a allai gwneud peth o'r fath gyfrannu'n gadarnhaol at lesiant byd-eang</i></p>	<p>Ddim yn berthnasol</p>

7. Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 a Safonau'r Gymraeg

(Mae Mesur y Gymraeg 2011 a Safonau'r Gymraeg yn ei gwneud yn ofynnol i'r Cyngor roi 'sylw dyledus' i'r effaith gadarnhaol neu negyddol y gallai cynnig ei chael ar gyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg a sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg) [Safonau Llundio Polisi – Dogfen Gyngor Arferion Da](#)

Gofyniad	A fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar y canlynol a sut?	Os bydd yn cael unrhyw effeithiau negyddol, sut y caiff y rhain eu lliniaru?	Pa dystiolaeth a ddefnyddiwyd i ategu'r farn hon? e.e y CSCA, TAN20, CDLI, Cyfrifiad Ysgolion Blynyddol ar Lefel Disgyblion
Cysylltiadau â Strategaeth Cymraeg 2050 Llywodraeth Cymru Strategaeth Cymraeg Pum Mlynedd 2022-2027 a Phroffil iaith BSC	Negyddol – bydd gostyngiad yn y gyllideb hyfforddi yn arwain at lai o arian i ddarparu hyfforddiant i uwchsgilio staff ar faterion yn ymwneud â'r Gymraeg. Mae llai o sgiliau a gwybodaeth am ofynion y Gymraeg yn gadael y Cyngor yn agored i heriau cyfreithiol ac ariannol.	Mae'n anochel y bydd llai o hyfforddiant yn cael ei ddarparu gyda llai o arian hyfforddi ar gael. Byddai'n rhaid inni edrych a blaenoriaethu'r hyfforddiant y mae'n rhaid inni ei ddarparu yn unol â deddfwriaeth a chanolbwyntio'r hyfforddiant hwnnw i staff rheng flaen yn y lle cyntaf.	Defnydd blaenorol o'r gyllideb.
Cydymffurfio â Safonau'r Gymraeg . <i>Safonau 88–93 yn benodol</i>	Gweler Uchod	Gweler Uchod	Gweler Uchod
Cyfleoedd i hyrwyddo'r Gymraeg <i>e.e. statws, defnyddio gwasanaethau Cymraeg, defnyddio'r Gymraeg mewn bywyd pob dydd yn y gwaith/cymuned</i>	Gweler Uchod	Gweler Uchod	Gweler Uchod

Gofyniad	A fydd y cynnig yn cael unrhyw effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral ar y canlynol a sut?	Os bydd yn cael unrhyw effeithiau negyddol, sut y caiff y rhain eu lliniaru?	Pa dystiolaeth a ddefnyddiwyd i ategu'r farn hon? <i>e.e</i> y CSCA, TAN20, CDLI, Cyfrifiad Ysgolion Blynyddol ar Lefel Disgyblion
Cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg <i>e.e. staff, trigolion ac ymwelwyr</i>	Gweler Uchod	Gweler Uchod	Gweler Uchod
Peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg	Gweler Uchod	Gweler Uchod	Gweler Uchod

7a. Ar ôl ystyried yr effeithiau uchod, sut mae'r cynnig wedi cael ei ddatblygu er mwyn sicrhau ei fod yn cael effeithiau cadarnhaol, neu fwy o effeithiau cadarnhaol ar (a) cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg, a b) o ran peidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg.

Bydd yn rhaid i ni flaenoriaethu'r hyfforddiant y mae'n rhaid i ni ei ddarparu yn unol â deddfwriaeth a chanolbwyntio'r hyfforddiant hwnnw ar staff rheng flaen yn y lle cyntaf.

Byddwn yn chwilio am gyfleoedd i ddarparu'r hyfforddiant mwyaf cost-effeithiol a byddwn yn gweithio ar y cyd â'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol, CLILC a phartneriaid awdurdodau lleol, i sicrhau ein bod yn bodloni ein gofynion cyfreithiol.

8. Data a Gwybodaeth

(Pa ddata neu dystiolaeth arall a ddefnyddiwyd i lywio gwaith datblygu'r cynnig? Gall dystiolaeth gynnwys canlyniad ymgynghoriadau blaenorol, cronfeydd data presennol, prosiectau peilot, adolygiad o gwynion a chanmoliaeth cwsmeriaid a/neu adborth defnyddwyr gwasanaeth eraill, data cenedlaethol a rhanbarthol, cyhoeddiadau academaidd ac adroddiadau ymgynghorwyr ac ati)

Data/tystiolaeth <i>(Rhowch ddolen i'r adroddiad os yw'n briodol)</i>	Canfyddiadau perthnasol allweddol	Sut mae'r data/tystiolaeth wedi llywio'r cynnig hwn?
<p>Yn y 3 blynedd diwethaf nid ydym wedi gwario'r dyraniad llawn o'r gyllideb hyfforddi, er bod llai na £1000 ar ôl ar gyfer 2022-2023.</p> <p>Byddwn yn edrych ar ffyrdd cost-efeithiol o gyflwyno hyfforddiant am faterion yn ymwneud â chydaddoldeb a'r Gymraeg drwy flaenoriaethu cyfleoedd hyfforddi i staff rheng flaen yn y lle cyntaf.</p> <p>Ceisir data / dystiolaeth bellach fel rhan o ymarfer ymgynghori cyhoeddus y Cynigion Arbedion y Gyllideb a chaiff yr asesaidd effaith ei ddiweddarau maes o law.</p>	<p>Ddim yn berthnasol ar hyn o bryd.</p>	<p>Ddim yn berthnasol ar hyn o bryd.</p>

A nodwyd unrhyw fylchau yn y dystiolaeth a'r data a ddefnyddiwyd i ddatblygu'r cynnig hwn a sut y caiff y bylchau hyn eu llenwi? *Gellir cynnwys manylion gweithgarwch ymgynghori pellach yn Adran 9.*

Ddim yn berthnasol ar hyn o bryd.

9. Ymgynghori

(Mewn rhai achosion, mae gofyniad cyfreithiol i ymgynghori. Mewn achosion eraill, hyd yn oed os nad oes unrhyw rwymedigaeth gyfreithiol, gall pobl ddisgwyl, yn ddilys ddigon, y cynhelir ymgynghoriad. Os penderfynwyd bod angen cynnal ymgynghoriad, mae'n rhaid dilyn [Egwyddorion Gunning](#). [Ystyriwch y Fframwaith Ymgynghori ac Ymgysylltu](#). Noder ei bod yn bosibl y bydd angen diweddarau hyn wrth i'r cynnig ddatblygu ac er mwyn atgyfnerthu'r asesiad.)

Disgrifiwch yn gryno unrhyw ymgynghoriadau diweddar neu arfaethedig gan roi sylw arbennig i ddangos tystiolaeth bod Egwyddorion Gunning wedi'u dilyn.
Ceisir safbwyntiau fel rhan o ymarfer ymgynghori cyhoeddus y Cynigion Arbedion y Gyllideb a chaiff yr asesiad effaith ei ddiweddarau maes o law.

10. Monitro ac Adolygu

Sut y caiff y broses o roi'r cynnig ar waith ac effaith y cynnig eu monitro, gan gynnwys rhoi unrhyw ddiwygiadau ar waith?	Bydd dyraniad y gyllideb hyfforddi yn cael ei fonitro'n barhaus a bydd cyfleoedd hyfforddi ar gael i staff rheng flaen yn y lle cyntaf, a sicrhau bod y gwariant yn aros o fewn y gyllideb.
Beth yw'r trefniadau ymarferol ar gyfer y gwaith monitro?	Bydd dyraniad y gyllideb hyfforddi yn cael ei fonitro'n barhaus a bydd cyfleoedd hyfforddi ar gael i staff rheng flaen yn y lle cyntaf, a sicrhau bod y gwariant yn aros o fewn y gyllideb.
Sut y caiff canlyniadau'r gwaith monitro eu defnyddio i ddatblygu cynigion yn y dyfodol?	Byddwn yn edrych ar dueddiadau o ran pa hyfforddiant cydraddoldeb a'r Gymraeg sydd ei angen, ond bydd rhywfaint o hyn yn cael ei benderfynu gan gwynion neu o ganlyniad i unrhyw ymyriadau y Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol yn y dyfodol, Ymchwiliadau Comisiynydd y Gymraeg, neu Ganlyniadau Tribiwnlys sydd wedyn yn nodi anghenion hyfforddi.
Pryd y disgwylir i'r cynnig gael ei adolygu?	Bwriedir gweithredu'r cynnig yn llawn o 1 Ebrill 2024
Pwy sy'n gyfrifol am sicrhau y bydd hyn yn digwydd?	Bwriedir gweithredu'r cynnig yn llawn o 1 Ebrill 2024

11. Argymhelliad a Rheswm/Rhesymau

☐	Rhoi'r cynnig ar waith heb unrhyw ddiwygiadau
☒	Rhoi'r cynnig ar waith gan ystyried y camau lliniaru a nodwyd
☐	Gwrthod y cynnig oherwydd ei effaith anghymesur ar gydraddoldeb, tlodi ac anfantais economaidd-gymdeithasol

A ydych wedi cysylltu â'r swyddogion perthnasol er mwyn cael cyngor ac arweiniad?

Ydw Nac ydw

12. Rheswm/Rhesymau dros yr Argymhelliad

(Isod, rhowch grynodedb o'r Asesiad Effaith Integredig. Dylech gynnwys y crynodeb hwn yn yr adran "Crynodeb o'r Asesiad Effaith Integredig" yn Nhempled yr Adroddiad Corfforaethol. Dylech gyhoeddi'r Asesiad Effaith Integredig ochr yn ochr â chynnig yr Adroddiad).

Y cynnig yw gweithredu gostyngiad o 20% i'r Gyllideb Hyfforddiant Cydraddoldeb a'r Gymraeg. Mae hyn yn cyfateb i £3647 yn llai i'w wario ar hyfforddiant yn y flwyddyn ariannol i ddod.

Mae'n ofyniad statudol i'r Cyngor ddarparu hyfforddiant cydraddoldeb a'r Gymraeg i staff yn unol â Rheoliadau Deddf Cydraddoldeb 2010 (Dyletswyddau Statudol) (Cymru) 2011 a Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011.

Gallai llai o sgiliau a gwybodaeth am gydraddoldeb a gofynion y Gymraeg olygu bod y Cyngor yn agored i heriau cyfreithiol ac ariannol.

Mae'n anochel y bydd llai o hyfforddiant yn cael ei ddarparu gyda llai o arian hyfforddi ar gael. Fodd bynnag, er mwyn rheoli'r gostyngiad, byddwn yn blaenoriaethu'r hyfforddiant y mae'n rhaid inni ei ddarparu yn unol â deddfwriaeth a chanolbwyntio'r hyfforddiant hwnnw i staff rheng flaen yn y lle cyntaf. Bydd y gyllideb hyfforddi yn cael ei monitro'n barhaus, gan sicrhau bod y gwariant yn aros o fewn y gyllideb. Byddwn yn chwilio am gyfleoedd i ddarparu'r hyfforddiant mwyaf cost-effeithiol a byddwn yn gweithio ar y cyd â'r Ganolfan Dysgu Cymraeg Genedlaethol, CLILC a phartneriaid awdurdodau lleol, i sicrhau ein bod yn bodloni ein gofynion cyfreithiol.

13. Rheoli Fersiynau

(Dylech ddefnyddio'r Asesiad Effaith Integredig yn ystod camau cynnar y broses o ddatblygu'r cynnig. Gellir atgyfnerthu'r Asesiad Effaith Integredig wrth i amser fynd heibio er mwyn helpu llywio'r cynnig. Bydd yr adran 'Rheoli Fersiynau' yn gweithredu fel trywydd archwilio er mwyn dangos tystiolaeth o'r ffordd y mae'r Asesiad Effaith Integredig wedi datblygu dros amser)

Rhif y fersiwn	Awdur	Disgrifiad cryno o'r diwygiadau/diweddariad	Dyddiad Diwygio
1	Anwen Cullinane	Drafft 1	10/01/2024

Awdur yr Asesiad Effaith Integredig

Enw:	Anwen Cullinane
Teitl Swydd:	Uwch Swyddog Polisi – Cydarddoldeb a'r Gymraeg
Dyddiad:	10/01/2024

Cymeradwyaeth gan Bennaeth Gwasanaeth

Enw:	Sue Richards
Teitl Swydd:	Pennaeth Trawsffurfio
Dyddiad:	10/01/2024
Llofnod:	S Richards